

SOSYAL BİLGİLER 5

MEZOPOTAMYA UYGARLIKLARI

MEZOPOTAMYA UYGARLIKLARI

- Geçmişte Fırat ve Dicle nehirleri arasında kalan bölgeye **Mezopotamya (iki ırmak arası)** adı verilmiştir.
- Geçmişte Mezopotamya'da; **Sümerler, Babiller, Asurlular**, Elamlar, Akadlar gibi uygarlıklar kurulmuştur.

MEZOPOTAMYA UYGARLIKLARI

İlk medeniyetlerin Mezopotamya'da kurulmuş olmasında,

- **iklim şartlarının uygun olması,**
- **su kaynaklarının bol olması,**
- **toprağın verimli olması,**
- **göç ve ticaret yolları üzerinde bulunması etkili olmuştur.**

Püf bilgi:

Mezopotamya uygarlıklarından günümüze fazla eser kalmamıştır.

Bunda çevrede taş bulunmaması nedeniyle mimari eserlerin topraktan yapılması ve bölgenin sık sık istilalara uğraması etkili olmuştur.

SÜMERLER (M.Ö 3500-2000)

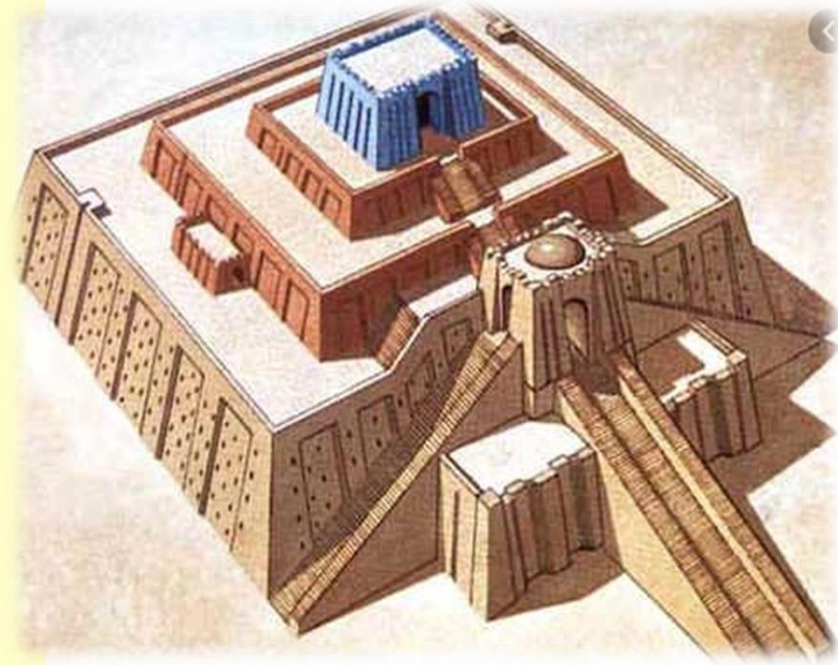
- ✓ **Mezopotamya**'da kurulmuşlardır.
- ✓ **Dünyanın bilinen ilk uygarlığıdır.**
- ✓ **Şehir devletleri** halinde yaşamışlardır.

- ✓ Ülke **Patesi** adı verilen krallar tarafından yönetilirdi.
- ✓ **Yazıyı icat etmişler** ve **ilk yazılı kanunları** (Urgakina Kanunları) yapmışlardır.
- ✓ **Tekerleği icat ederek** ulaşımı kolaylaştırmışlardır.

SÜMERLER (M.Ö 3500-2000)

- ✓ **Ziggurat** adı verilen tapınakları yapmışlar, bu tapınakları **ibadet** dışında; **depo, okul ve rasathane** olarak da kullanmışlardır.
(Çok amaçlı yapılardır)
- ✓ Zigguratların rasathane (gözlemevi) olarak kullanılmaları **astronomi**nin gelişmesini sağlamıştır.
- ✓ **Dört işlemi kullanmışlar ve ay takvimini bulmuşlardır.**
- ✓ **Gılgamış ve Yaradılış destanları** Sümerlere aittir.

SÜMERLER

Dört işlemi kullanmışlar
ve ay takvimini
bulmuşlardır.
Gılgamış ve Yaradılış
destanları
Sümerlere aittir.

Tekerleği icat ederek
ulaşımı
kolaylaştırmışlardır.

Dünyanın bilinen ilk uygarlığıdır.
Mezopotamya'da
kurulmuşlardır.

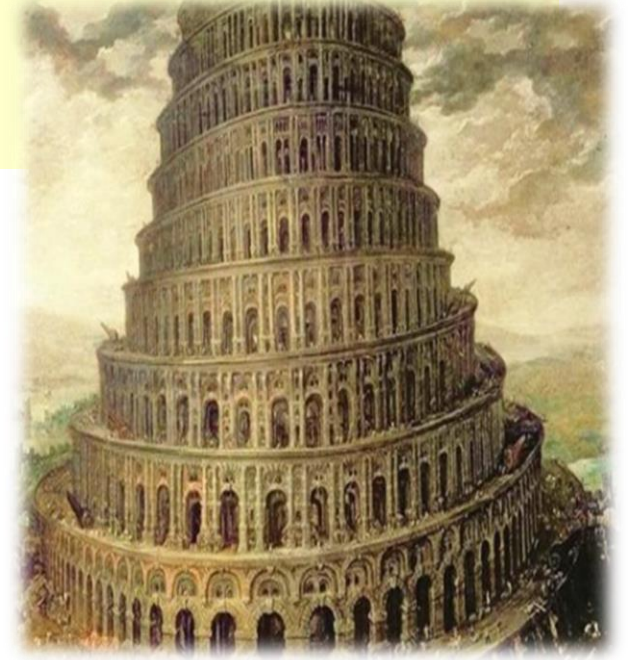
Şehir devletleri halinde
yaşamışlar, Patesi
adı verilen krallar
tarafından
yönetilmişlerdir.

Yazıyı icat etmişler ve
ilk yazılı kanunları
(Urgakina Kanunları)
yapmışlardır.

Ziggurat adı verilen tapınakları yapmışlar,
tapınakları ibadet, depo, okul ve rasathane olarak
da kullanmışlardır. (Astronominin gelişmesi)

BABİLLER (M.Ö.2105-338)

- Başkentleri **Babil**'dir.
- Merkeziyetçi bir **krallıkla** yönetilmişlerdir.
- En ünlü kralları **Hammurabi**'dir.
- Kral Hammurabi tarafından hazırlanan **Hammurabi Kanunları** tarihteki **ilk anayasa** olarak bilinir.
- Hammurabi Kanunları **kısasa kısas** esasına dayandığı için çok serttir.
- **Babilin Asma Bahçeleri** ve **Babil Kulesi** Babillere ait en önemli eserlerdir. Ancak günümüze kadar gelememişlerdir.

BABİLLER

ASURLULAR (M.Ö.2000-612)

- Başkentleri **Ninova**'dır.
 - Bugünkü **Irak topraklarında** kurulmuşlardır.
 - **Ticaretle uğraşmışlar ve büyük bir ticaret imparatorluğu** kurmuşlardır.
 - Ticaret için geldikleri **Anadolu'ya yazıyı getirmişler** ve **Anadolu'nun tarih çağlarına girmesini sağlamışlardır.**
 - **Karum** adı verilen ticaret merkezleri kurmuşlardır.
 - **Kayseri Kültepe**'de Asurlulara ait kil tabletler bulunmuştur.
- Asurlular;
- ✓ **İlk kütüphaneyi** kurmuşlar,
 - ✓ İlk defa **arşivcilik faaliyetlerini** başlatmışlardır.

Karum: Asurlular zamanında Anadolu'da kurulan küçük pazar yerlerine verilen ad.

ASURLULAR

Karum: Asurlular zamanında Anadolu'da kurulan küçük pazar yerlerine verilen addır.

İlk kütüphaneyi kurmuşlar, ilk defa arşivcilik faaliyetlerini başlatmışlardır.

**Karum adı verilen ticaret merkezleri kurmuşlardır.
Kayseri Kültepe'de Asurlulara ait kil tabletler bulunmuştur.**

**Başkentleri Ninova'dır.
Bugünkü Irak topraklarında kurulmuşlardır.**

Ticaretle uğraşmışlar ve büyük bir ticaret imparatorluğu kurmuşlardır.

Ticaret için geldikleri Anadolu'ya yazıyı getirmişler ve Anadolu'nun tarih çağlarına girmesini sağlamışlardır.

Bir sonraki dersimiz Anadolu Uygarlıkları

SOSYAL BİLGİLER 5

ANADOLU UYGARLIKLARI

- Ülkemiz, **uygarlıkların beşiği** olarak adlandırılmaktadır. Çünkü ülkemiz toprakları üzerinde ve bulunduğumuz coğrafyada birçok uygarlık kurulmuştur.
- Anadolu'da **Hititler, Frigler, Lidyalılar, İyonlar ve Urartular** kurulmuştur.

- Bunda:
Anadolu'nun iklim şartlarının uygun olması, su kaynaklarının bol olması, toprağın verimli olması, göç ve ticaret yolları üzerinde bulunmaları etkili olmuştur.

HİTİTLER (M.Ö 2000-700)

- Bugünkü Orta Anadolu'da **Kızılırmak çevresinde** kurulmuşlardır.
- Merkezi krallıkla yönetilmişlerdir.
- Başkentleri **Hattuşas** (Boğazköy-Çorum)'tır.

- **Pankuş** adı verilen **soylulardan oluşan bir meclisleri** vardır.
- **Tavananna** adı verilen **kraliçe** de yönetimde etkilidir.
- Dinleri çok tanrılıdır. O nedenle Hitit ülkesi "**Bin Tanrı İli**" olarak adlandırılmıştır.

HİTİTLER (M.Ö 2000-700)

- Tanrıya hesap vermek için yazdıkları **Anal** adı verilen **yıllıklarla** ilk kez tarafsız ve objektif **tarih yazıcılığını** başlatmışlardır.
- Hititler, Sümerlerden öğrendikleri **çivi yazısını** ve Mısırlılardan öğrendikleri **hiyeroglif yazısını** kullanmışlardır.
- Mısırlılarla imzaladıkları **Kadeş Antlaşması** **tarihteki ilk yazılı antlaşmadır.** (M.Ö. 1280)
- **İvriz ve Yazılıkaya Kabartmaları** Hititlere aittir.

HİTİTLER

Mısırlılarla imzaladıkları
Kadeş Antlaşması
tarihteki ilk yazılı antlaşmadır. (M.Ö. 1280)
İvriz ve Yazılıkaya
Kabartmaları
Hititlere aittir.

Hititler, Sümerlerden
öğrendikleri
çivi yazısını ve
Mısırlılardan öğrendikleri
hiyeroglif yazısını
kullanmışlardır.

Tanrıya hesap vermek için yazdıkları
Anal adı verilen yıllıklarla, ilk kez
tarafsız ve objektif tarih yazıcılığını
başlatmışlardır.

Bugünkü Orta Anadolu'da
Kızılırmak çevresinde kurulmuşlardır.
Başkentleri Hattuşaş
(Boğazköy-Çorum)'tır.

Merkezi krallıkla
yönetilmişlerdir.
Pankuş adı verilen
soylulardan oluşan
bir meclisleri vardır.

Tavananna adı verilen
kraliçe de yönetimde etkilidir.
Dinleri çok tanrıdır.
"Bin Tanrı İli" olarak bilinir.

Hazırlayan
**Zeki
DOĞAN**

FRİGLER (M.Ö. 1200-676

- **Sakarya nehri çevresinde** Ankara-Eskişehir civarında kurulmuşlardır.
- Başkentleri **Gordion (Polatlı)**dur.
- **Merkezi krallıkla** yönetilmişlerdir.
- Krallarına **Midas** adı verilirdi.

FRİGLER (M.Ö. 1200-676

- **En önemli geçim kaynakları tarım ve hayvancılıktır.**
Bu nedenle tarım ve hayvancılığa çok önem vermişler,
saban kırana ve öküz öldürene ölüm cezası vermişlerdir.

Püf bilgi:

Geçim kaynakları hukuk sistemlerini etkilemiştir.

- **Kibele** adındaki **bereket tanrıları,**
- **Fibula** adı verilen **çengelli iğneleri,**
- **Tümülüs** adı verilen **yığma mezarları,**
- **Tapates** adı verilen **kilimleri** ile ünlüdürler.

FRİGLER

Tümülüs adı verilen
yığma mezarları,
Tapates adı verilen
kilimleri ile ünlüdürler.

Sakarya nehri çevresinde
Ankara-Eskişehir civarında
kurulmuşlardır.

Başkentleri **Gordion**
(Polatlı)dur.

Merkezi krallıkla
yönetilmişlerdir.
Krallarına,
Midas adı verilirdi.

En ünlü tanrıları **Kibele**
adındaki
bereket tanrıçasıdır.
Fibula adı verilen
çengelli iğneleri
yapmışlardır.

En önemli geçim kaynakları **tarım** ve
hayvancılıktır. Bu nedenle tarım ve hayvancılığa
çok önem vermişler, saban kırana ve öküz
öldürene ölüm cezası vermişlerdir.

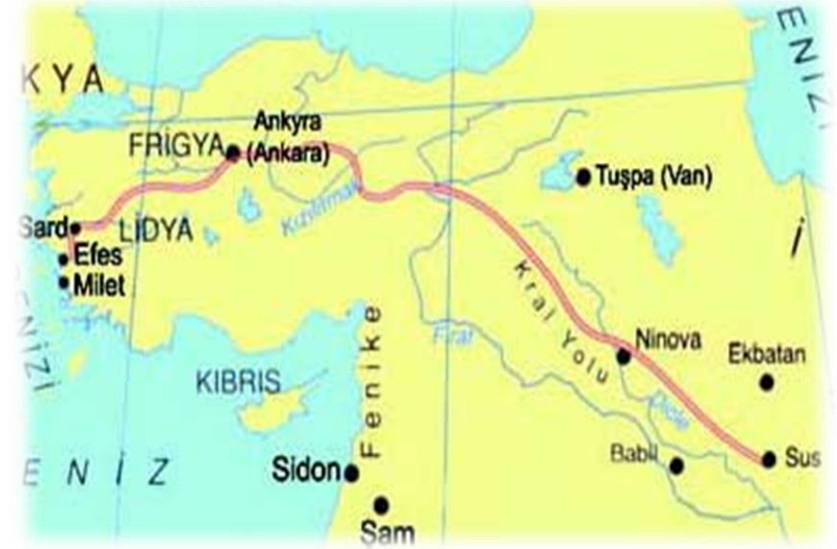
LİDYALILAR (M.Ö.700-547)

- ✓ Ege bölgesinde **Menderes ve Gediz nehri** çevresinde kurulmuşlardır.
- ✓ Başkentleri Manisa yakınlarındaki **Sard**'dır.
- ✓ Toprakları tarım ve hayvancılığa elverişlidir.

LİDYALILAR (M.Ö.700-547)

- ✓ Ticaretle uğraşmışlar, ticareti geliştirmek için **Sard'dan başlayıp Mezopotamya'ya kadar uzanan Kral Yolu'nu** yapmışlardır.

- ✓ **Parayı icat ederek** takas usulüne son vermişlerdir.
- ✓ Zengin **maden yataklarını işleyerek zenginleşmişlerdir.**
- ✓ Dinleri çok tanrılıdır.
- ✓ **Orduları paralı askerlerden oluştuğu için** uzun süre yaşayamamışlardır.

LİDYALILAR

İYONLAR (M.Ö. 1200 - 546)

- Ege denizi kıyısındaki şehirlerde (**Efes, Milet, Foça, Bodrum, İzmir**) kurulmuşlardır.
- **Polis** adı verilen **şehir devletleri** halinde yaşamışlardır.
- **Siyasi birlik yoktur.**
- **Denizcilikle** uğraşmışlar ve **deniz ticaretinde** ilerlemişler, **Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında koloniler kurmuşlardır.**

İYONLAR (M.Ö. 1200 - 546)

- **Özgür düşünce ortamına** sahip oldukları için **bilim ve felsefede gelişmişlerdir**.
- Tarihte **Herodot**, matematikte **Pisagor**, felsefede **Tales**, edebiyatta **Homeros**, tıpta **Hipokrat** o dönemde yetişmiş ünlü bilim adamlarıdır.
- **Artemis Tapınağı, Celsus (Selsus) Kütüphanesi ve Efes Antik Tiyatrosu** İyonlardan günümüze kalan önemli eserlerdir.
- İyonlar, **Fenike alfabesini** öğrenmişler ve bu alfabenin Batı'ya aktarılmasını sağlamışlardır.
- **İlyada ve Odessa destanları** İyonlara ait önemli eserlerdir.

İYONLAR

İyonlar, **Fenike alfabesini** öğrenmişler ve Batı'ya aktarılmasını sağlamışlardır. **İlyada ve Odessa Destanları** İyonlara ait önemli eserlerdir.

Artemis Tapınağı, Celsus Kütüphanesi ve Efes Antik Tiyatrosu İyonlardan günümüze kalan önemli eserlerdir.

Ege denizi kıyısındaki şehirlerde (Efes, Milet, Foça, Bodrum, İzmir) kurulmuşlardır.

Polis adı verilen **şehir devletleri** halinde yaşamışlardır. Siyasi birlik yoktur.

Denizcilikle uğraşmışlar ve deniz ticaretinde ilerlemişler, Akdeniz ve Karadeniz kıyılarında **koloniler** kurmuşlardır.

Özgür düşünce ortamına **sahip oldukları için bilim ve felsefede gelişmişlerdir**. Tarihte Herodot, matematikte Pisagor, felsefede Tales, edebiyatta Homeros, tıpta Hipokrat **o dönemde yetişmiş ünlü bilim adamlarıdır**.

URARTULAR (M.Ö. 900-600)

- ✚ Bugünkü **Doğu Anadolu**'da kurulmuşlardır.
- ✚ Başkentleri **Tuşpa (Van)**'dır.
- ✚ **Tarım ve hayvancılık** ile uğraşmışlar, tarımı geliştirmek için **su kanalları ve barajlar** yapmışlardır. Günümüzde de kullanılan **Şamran Kanalı** Urartulardan kalmadır.
- ✚ **Taş işçiliğinde gelişmişler çok sağlam kaleler** yapmışlardır. **Van Kalesi** bunlardan biridir.

URARTULAR (M.Ö. 900-600)

- ✚ **Ölümünden sonraki hayata inandıkları** için ölülerini **oda biçiminde yaptıkları mezarlara gömmüşler ve içine eşyalar koymuşlardır.**

Püf bilgi: Bu durum Urartular'da **ahiret inancının** olduğunu gösterir.

- ✚ Madenleri işleyerek **maden işlemeciliğinde** gelişmişlerdir.
- ✚ **Maden işlemeciliği, taş işçiliği ve kale yapımında** ustalaşmışlardır.

URARTULAR

Maden işlemeciliği,
taş işçiliği ve
kale yapımında
ustalaşmışlardır.

Taş işçiliğinde
gelişmişler çok sağlam
kaleler
yapmışlardır.
Van Kalesi
bunlardan biridir.

Bugünkü **Doğu Anadolu**'da
kurulmuşlardır.
Başkentleri **Tuşpa** (Van)'dır.

Tarım ve hayvancılık
ile uğraşmışlar, tarımı
geliştirmek için **su**
kanalları ve barajlar
yapmışlardır.

Günümüzde de kullanılan
Şamran Kanalı
Urartulardan kalmadır.

Ölümden sonraki hayata inandıkları için ölülerini
oda biçimindeki mezarlara gömmüşler ve içine
eşyalar koymuşlardır. Bu durum Urartular'da
ahiret inancının olduğunu gösterir.

SOSYAL BİLGİLER 5

ÇEVREMİZDEKİ GÜZELLİKLER

- **Ülkemiz ilkçağlardan beri yerleşme yeri olarak kullanılmış ve ülkemiz toprakları üzerinde birçok uygarlık kurulmuştur.**

Bunda;

- ✓ **Ülkemizin uygun bir iklime sahip olması,**
 - ✓ **Göç ve ticaret yolları üzerinde olması**
 - ✓ **Su kaynaklarının bol olması,**
 - ✓ **Topraklarının verimli olması,**
- etkili olmuştur.

- Ayrıca ülkemiz doğal varlıklar ve tarihi eserler bakımından çok zengindir.

Doğal varlık: Doğada insan eli değmeden kendiliğinden oluşan ve gezip görülecek özellikte olan coğrafi oluşumlardır. **Deniz, dağ, mağara, şelale, göl** vb.

- Doğal varlıklar doğada var olan coğrafi unsurlardır. Oluşumunda insanların etkisi yoktur, kendiliğinden oluşurlar. Yurdumuz doğal varlıklar bakımından oldukça zengindir.

Ülkemizdeki Doğal Varlıklardan Bazıları

- **Ihlara Vadisi – Aksaray**
- **Damlataş Mağarası – Antalya**
- **Pamukkale Travertenleri – Denizli**
- **Manavgat Şelalesi – Antalya**
- **Saklıkent – Muğla**
- **Kelebekler Vadisi – Muğla**
- **Manyas Kuş Cenneti – Balıkesir**
- **Abant Gölü – Bolu**
- **Yedigöller Milli Parkı – Bolu**
- **Peri Bacaları – Nevşehir**
- **İnsuyu Mağarası – Burdur**
- **Cennet-Cehennem Mağaraları – Mersin**

Tarihi Eser: Geçmiş uygarlıklardan kalan kalıntı ve mimari eserlere verilen genel bir addır. **Malabadi Köprüsü, Galata Kulesi.**

Tarihi mekân: Geçmişte yaşamış insan topluluklarına ait kalıntıların bulunduğu yapı ve alanlara **tarihî mekân** adı verilmektedir. **Safranbolu Evleri, Çatalhöyük Antik Kenti** gibi.

Tarihi nesne: Geçmişten bizlere kalan ve tarihî değer taşıyan eşyalar **tarihî nesne** olarak adlandırılır.

Arkeolojik kazılar sonucu bulunan **kılıç, vazo, takı, tarım aletleri** gibi eşyalar tarihî nesnelere örnektir. Tarihî nesneler taşınabilir oldukları için müzelerde koruma altına alınır.

Bilgi: Tarihi eserler kendi aralarında; **tarihi mekân, tarihi yapıt ve tarihi nesne** olarak da adlandırılırlar. Ancak genel olarak tarihi eser olarak sorulurlar. Eğer ayrıntıya girilmişse, verilen eseri bu alanlardan biriyle ilişkilendirmek gerekir.

Örneğin, geçmiş uygarlıklardan kalan bir madeni para(sikke) bir tarihi nesnedir. **Çanakkale Şehitler Anıtı bir tarihi yapıttır. Topkapı Sarayı bir tarihi mekândır.**

Tarihi Eserler;

- **İnsanlığın ortak mirasıdır.**
- **İnsanlar tarafından oluşturulmuşlardır.**
- **Genellikle koruma altına alınmışlardır.**

Yurdumuz ilk çağlardan beri birçok medeniyete ev sahipliği yaptığı için, ülkemiz tarihi eserler bakımından çok zengindir.

Ülkemizdeki Tarihi Eserlerden Bazıları

✚ **Sultanahmet Camii – İstanbul**

✚ **Topkapı Sarayı – İstanbul**

✚ **Selimiye Cami – Edirne**

✚ **Yeşil Türbe – Bursa**

✚ **Efes Antik Kenti – İzmir**

✚ **Nemrut Harabeleri – Adıyaman**

✚ **Artemis Tapınağı – İzmir**

✚ **Sümela Manastırı – Trabzon**

✚ **Aspendos Tiyatrosu – Antalya**

✚ **Apollon Tapınağı – Aydın**

✚ **Troya Antik Kenti – Çanakkale**

✚ **Balıklı Göl – Şanlıurfa**

✚ **Zeugma Antik Kenti – Gaziantep**

✚ **Ani Harabeleri – Kars**

✚ **Safranbolu Evleri – Kastamonu**

✚ **Çatalhöyük – Konya**

✚ **Alacahöyük – Çorum**

✚ **İshakpaşa Sarayı – Doğubeyazıt
(Ağrı)**

- Dünyadaki doğal varlıklar ve tarihi eserler tüm insanlığın ortak mirası olduğu için **UNESCO** (Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Teşkilatı) tarafından koruma altına alınmışlardır.
- **Ülkemizde dünya mirası listesine alınan eserlerden bazıları şunlardır:**
 - **İstanbul'un Tarihi Alanları**
 - Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası (Sivas)
 - **Hattuşa (Boğazköy - Çorum)**
 - Nemrut Dağı (Adıyaman - Kahta)
 - **Troya Antik Kenti (Çanakkale)**
 - Edirne Selimiye Camii ve Külliyesi (Edirne)
 - **Göreme Milli Parkı ve Kapadokya (Nevşehir)**
 - Pamukkale-Hierapolis (Denizli)

SOSYAL BİLGİLER 5

ZENGİN KÜLTÜRÜMÜZ GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KÜLTÜRÜMÜZ

Kültür: Bir toplumun tarih boyunca ürettiği ve kuşaktan kuşağa aktardığı her türlü maddi ve manevi özelliklerin hepsine kültür denir.

✚ **Dil, din, tarih, gelenekler, halk oyunları, el sanatları, türküler, yöresel yemekler, yöresel kıyafetler** vb. kültürü oluşturan unsurlardır.

- ✓ Kültür **toplumlara özgüdür**, bu nedenle her toplumun kültürü bir diğerinden farklıdır.
- ✓ Kültür **süreklidir** ancak zamanla değişikliklere uğrayabilir.
- ✓ Ülkeden ülkeye **kültürel farklılıklar** olduğu gibi, yöreden yöreye bile kültür farklılığı olabilir.

- ✓ **Bölgeden bölgeye kültürel farklılığın olmasında; coğrafi konum, alınan eğitim, yüzey şekilleri, gelenek ve görenekler, iklim ve bitki örtüsü** gibi nedenler etkilidir.

✚ **Yöresel lezzetlerimiz** kültürümüzü oluşturan unsurlardandır. Türk mutfağı, yemek çeşitliliği bakımından dünyanın en zengin mutfaklarından biri olarak kabul edilir. Bu durumun sebebi ilden ile çeşitlilik gösteren yemeklerimizin olmasıdır.

- **Cağ Kebabı – Erzurum**
- **Tantuni – Mersin**
- **Mantı - Kayseri**
- **Künefe – Hatay**
- **Pişmaniye - İzmit**
- **Leblebi - Çorum**
- **Hoşmerim - Balıkesir**

- **Keşkek - Aydın**
- **Kaymak - Afyon**
- **İnegöl Köfte - Bursa**
- **İskender Kebab - Bursa**
- **Otlı Peynir – Van**
- **Şalgam Suyu - Adana**
- **Dondurma - Kahramanmaraş**

✚ **Halk oyunlarımız** kültürümüzü oluşturan unsurlardandır. Halk oyunları; **insanların sosyalleşmesine, kendilerini toplum içinde ifade etmesine, millî birlik ve beraberliklerinin kuvvetlenmesine** önemli katkılar sağlar.

- **Ege'de Zeybek,**
- **Karadeniz'de Horon,**
- **Güneydoğu Anadolu'da Halay,**
- **Trakya'da Hora,**
- **Ankara'da Misket,**
- **Artvin'de Atabarı,**
- **Edirne'de Karşılama,**
- **Erzurum'da Bar,**

✚ **El sanatlarımız** kültürümüzü oluşturan unsurlardandır.

- **Nevşehir – Çömlekçilik**
- **Afyon – Mermercilik**
- **Gaziantep – Bakırcılık**
- **Adıyaman – Kilimcilik**
- **Siirt – Battaniyecilik**
- **Isparta – Halıcılık**
- **Kayseri – Halıcılık**
- **Kütahya – Çinicilik, Porselen**

▲ Çinicilik

▲ Ağaç işleri

▲ Minyatür

▲ Vitray

- ✚ **Bayramlarımız** kültürümüzü oluşturan unsurlardandır.
- ✚ **Dini** ve **milli bayramlarımız** ile **mevsimlik bayramlar**, **milli** birlik ve beraberliğimizi sağlayan önemli kültürel unsurlardandır.

➤ **Ramazan ve Kurban Bayramları dini bayramlarımızdır.**

- 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı,
- 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik Spor Bayramı,
- 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü,
- 30 Ağustos Zafer Bayramı,
- 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı da **milli bayramlarımızdandır.**

○ **Nevruz ve Hıdırellez** ise **mevsimlik bayramlarımızdandır.**

➤ **Nevruz**, her yıl **21 Mart** tarihinde mevsimlik kutlanan bir bayramımızdır. Nevruz Bayramı "**baharın müjdecisi**" olarak bilinir. Nevruz "**yeni gün**" anlamına gelir. Nevruz'un, Anadolu'da ve Orta Asya'da köklü ve zengin bir kültürel geçmişi bulunmaktadır. İnsanlarımız bu bayramda birlik ve beraberlik içinde hareket eder.

➤ **Hıdırellez**, her yıl **6 Mayıs** tarihinde kutlanan mevsimlik bir bayramımızdır. İnsanlar bu bayramı kutlamak için bir araya gelir, oyunlar oynar, yemekler yer ve sohbet eder.

- ✚ **Türkülerimiz** (Neşet Ertaş, Özay Gönlüm),
- ✚ **Fıkralarımız**(Nasreddin Hoca Fıkraları, Temel Fıkraları)
- ✚ **Düğünlerimiz, kına gecelerimiz,**
- ✚ **Askere uğurlamalarımız,**
- ✚ **Geleneksel evlerimiz** (Beypazarı Evleri, Safranbolu Evleri, Amasya Evleri) kültürümüzü oluşturan diğer unsurlardandır.

Ayrıca;

- **Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaş-ı Veli, Nasreddin Hoca** gibi **dünyaca tanınmış ünlü kişiliklerimiz,**
- **Karacaoğlan** (Osmaniye), **Dadaloğlu** (Kayseri) **Pir Sultan Abdal** (Sivas), **Köroğlu** (Bolu), **Neşet Ertaş** (Kırşehir) ve **Özay Gönlüm** (Denizli) gibi **ünlü halk ozanlarımız** vardır.

- ✚ **Gelenek ve Göreneklerimiz** de kültürel unsurlarımızdandır.
- ✚ Bir toplumun nesilden nesile aktarılan alışkanlıklarına, davranışlarına ve yaşam tarzlarına **gelenek ve görenek** adı verilir.
- ✚ Gelenek ve görenekler **toplumda birlik ve beraberliğin; huzur ve barış ortamının oluşmasında, sürdürülebilmesinde** de etkilidir.
- ✚ **Yeni doğan bebeği görmeye gitme, asker uğurlama, kız isteme, hasta ziyaret etme, büyüklerin elini öpme, nişan ve düğün merasimleri** yapma gelenek ve göreneklerimiz arasında sayılabilir.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE KÜLTÜRÜMÜZ

- **Kültür, geçmişten günümüze aktarılırken zaman içinde değişimlere uğrayabilir.** Örneğin; geçmişte insanlar sadece haftanın belirli günlerinde kurulan mahalle pazarlarından alışveriş yaparlardı. Günümüzde ise alışveriş yapmak için her zaman açık olan çarşılar ve alışveriş merkezlerine de gidilebilmektedir.
- **Kültürün, değişime uğramasının birçok sebebi vardır. Televizyon, internet, akıllı telefon gibi kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması** insanlar arasındaki kültürel etkileşimi hızlandırmakta, bu da kültürel unsurların zamanla değişmesine neden olmaktadır.
- Örneğin; köyde açık alanlarda düğünler artık salonlar gibi kapalı alanlarda yapılmaktadır.
- **İnternetin gelişmesi ve yaygınlaşması ile sosyal medyanın devreye girmesi dilimize birçok yabancı kelimenin girmesine neden olmuştur.**

Geçmişten Günümüze Kültürel Unsurların Değişimi ve Sürekliliğine Örnekler

- **Halk oyunları** – Eskiden Zeybek, halay, horon, karşılama vb. oyunlar oynanırdı. Günümüzde bunlara **modern danslar** da eklendi.
- **Gelenekler** – Eskiden bayramlarda aile büyüklerine ve akrabalara gidip bayramlaşıldı. - Günümüzde **telefonda konuşarak veya kısa mesaj yollayarak** da bayramlaşma yapılıyor.
- **Düğünler** – Eskiden evlerin önünde 2-3 gün süren düğünler yapılırdı. – Günümüzde **düğün salonlarında** yaklaşık 3-4 saat süren düğünler yapılıyor.

Geçmişten Günümüze Kültürel Unsurların Değişimi ve Sürekliliğine Örnekler

- **Mimari yapı** - Eskiden ahşap, taş veya kerpiçten genelde iki veya üç katlı evler yapılırdı. – Günümüzde **çok katlı betonarme evler** yapılmaktadır.
- **El sanatları** – Eskiden bakırcılık, kalaycılık, semercilik, sepetçilik, çinicilik, yazmacılık vb. el sanatları yapılırdı. – Günümüzde bu sanatlar daha çok **hobi amaçlı** yapılmaktadır.

